

Burgeradviesraad Sociaal Domein Ridderkerk
info@burgeradviesraadridderkerk.nl
T.a.v. Roland Tomeï (voorzitter)

Uw brief van: 16 januari 2025
en 12 maart 2025
Uw kenmerk: -

Ons kenmerk: 2025-015660
Contact: Mw. A. van der Plaats
Telefoonnummer: 0629219469
Team: Poort en inkomen
Datum: 11 april 2025

Betreft: Adviezen 'Nota minima en schuldhulp Ridderkerk 2025-2028'

Geachte leden van de Burgeradviesraad,

Op 16 januari 2025 heeft u een préadvies gegeven over de toekomstige ontwikkelingen bij minimaregelingen en schuldhulpverlening. Op 12 maart 2025 heeft u het college geadviseerd over de conceptnota.

Reactie college

Allereerst willen wij u bedanken voor uw adviezen en ambtelijke samenwerking bij de totstandkoming van de 'Nota minima en schuldhulp Ridderkerk 2025-2028'. De Burgeradviesraad heeft zich goed geïnformeerd over deze onderwerpen. Goed om te zien dat de leden veel interesse hebben getoond en zich hebben verdiept in de best complexe materie van deze twee onderwerpen.

Préadvies 16 januari 2025

U heeft de volgende adviezen gegeven:

- Zorg voor een integrale aanpak – het zgn. ontschotten - waarin door een casemanager bij de intake integraal bepaald wordt welke aanpak bij dit individuele geval c.q. gezin de beste investering is.
- Sluit beter aan bij de leefwereld van de hulpvrager, praat over mensbeelden.
- Maak tandzorg bereikbaar en betaalbaar voor minima.
- Geef aandacht aan de personen die naast een schuldhulpvrager staan (nevenslachtoffers meenemen bij de hulpverlening).
- Verbeter de toegang tot dienstverlening (aanvragen, digitaal en begrijpelijke taal).
- Ga aan de slag met een pilotproject integrale zorg op het niveau van het gezin- of huishoudensysteem (er is een handreiking gemaakt voor deze pilot).
- Bestaanszekerheid; bied maatwerk waar dat nodig is.
- Bied maatwerk als uitkeringsgerechtigden bijverdienen; korten op de uitkering is geen stimulans om werkervaring op te doen.

- Ridderkerkpas; maximale bestedingsvrijheid en volledig effectief gebruik. Stimuleer organisaties om zich aan te sluiten.
- Organiseer buurtcampagnes om inwoners bekend te maken met de mogelijkheden binnen de gemeente.

Sommige adviezen reiken verder dan de onderwerpen minimaregelingen en schuldhelpverlening. Bijvoorbeeld de inkomstenkorting uitkeringsgerechtigden, het ontschotten van diverse uitvoeringsteams, de voorgestelde pilot en het 'ontschotten' ten behoeve van de integrale aanpak.

Wat betreft de inkomstenkorting uitkeringsgerechtigden zijn wij verplicht wetgeving te volgen. De Participatiewet wordt vernieuwd en dit onderwerp is onderdeel van de wetswijzigingen. Naar verwachting gaat de nieuwe wet in per 1 januari 2026.

Integraal werken is in Ridderkerk verankerd in de 'Nota Integraal Beleid Sociaal Domein 2021'. In praktijk is dit soms lastig te realiseren omdat de financiële bekostiging vanuit het rijk niet is ontschot en omdat de verschillende wetten binnen het sociaal domein niet op elkaar zijn afgestemd. Ondanks deze belemmeringen proberen wij in Ridderkerk de dienstverlening zoveel mogelijk integraal vorm te geven en hulpverlening op elkaar af te stemmen. De hulpverleners weten elkaar te vinden.

Maatwerk is ook een onderwerp waar aandacht voor is in Ridderkerk en wordt toegepast in individuele situaties waarin we dat nodig vinden. Maatwerk casussen worden regelmatig integraal besproken want dit soort besluiten zijn complex en moeten binnen het sociaal domein worden afgestemd.

Tandzorg is voor volwassenen een hoge kostenpost waar je aanvullend voor verzekerd kunt worden. In individuele dringende noodzakelijke situaties is bijzondere bijstand mogelijk. Het zorgverzekeringsstelsel gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid voor het aangaan van een passende (aanvullende) verzekering. In Ridderkerk is er een collectieve zorgverzekering voor minima waarin de meest voorkomende kosten zijn opgenomen, waaronder tandartskosten. Voor de aanvullende verzekering en het wettelijk eigen risico verstrekt de gemeente een tegemoetkoming.

Bestaanszekerheid kan de gemeente niet bieden, dat is een taak van de Rijksoverheid. We verstrekken als gemeente bepaalde inkomensvoorzieningen en ondersteunen inwoners bij het verkrijgen van de juiste inkomensregelingen. Belastingwetgeving is complex en vormt een belangrijk onderdeel van het inkomen. Hierbij is hulp mogelijk vanuit diverse spreekuren die laagdrempelig worden georganiseerd in Ridderkerk. Dit zijn spreekuren van vrijwilligersorganisaties en spreekuren bekostigd door de gemeente zoals de formulierenbrigade van Facet. Alle organisatoren van de diverse spreekuren komen een aantal keer per jaar bij elkaar om af te stemmen. Daarnaast blijkt uit de 'Inkomenseffectrapportage', dat de gemeentelijke regelingen via het minimabeleid ondersteunend en toereikend zijn bij het rondkomen van een laag inkomen.

De toegang tot de minimaregelingen kan beter, dat is ook opgenomen in de nota. De aanvragen kunnen begrijpelijker en digitaal worden ingericht. De bewijslast kan worden verminderd op onderdelen. Dit kost wel ambtelijke tijd en capaciteit, waardoor dit stapsgewijs zal worden ingericht de komende jaren. Als een regeling wordt vernieuwd zal de toegankelijkheid worden meegenomen.

De regeling Meedoen, die wordt uitbetaald via de Ridderkerkpas, wordt in 2025 vernieuwd. Dit zal met u worden afgestemd de komende maanden.

Uw definitief advies over de concept nota gegeven op 12 maart 2025

U geeft aan dat u tevreden bent over de volgende ontwikkelingen:

- Meer integraal en holistisch werken.
- De ambitie om de hulpverlening nog beter te organiseren.
- U vindt de voorstellen toekomstbestendig.

U geeft aan dat u de invulling van de voorgenomen doelstellingen mist, inclusief de daarbij behorende evaluatiecyclus. Hierover kan het college aangeven dat de nota richting geeft voor de komende vier jaar en dat de genoemde onderdelen nog moeten worden uitgewerkt gedurende deze jaren. Er is jaarlijks een evaluatie over de resultaten betreffende minima en schuldhelpverlening. De evaluatie gaat dan over het jaar ervoor. De doelstellingen uit deze nota worden voor het eerst geëvalueerd in het jaar 2026.

U heeft een aantal opmerkingen (restpunten) en een aantal vragen in het advies verwerkt. De opmerkingen zijn met u besproken, zoals door u is gevraagd. De vragen wilt u graag opgenomen zien in de nota. Er zijn vier vragen in uw advies:

1. Aanvragen bijzondere bijstand; hoeveel aanvragen zijn er ingediend en hoeveel aanvragen zijn er toegekend of afgewezen? Klanten willen graag weten waar recht op is en op de hoogte worden gehouden van het aanvraagproces.

Reactie college; Bij deze aanvragen zijn vooral de individuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van belang bij de beoordeling van het recht op bijzondere bijstand. Hierdoor kan niet op voorhand worden gezegd waar wel of waar geen recht op is.

Op sommige onderdelen is het 'recht op' gekaderd en bekend. Bijvoorbeeld de bijzondere bijstand voor het wettelijk eigen risico zorgverzekering. Hier is dan ook een apart aanvraagformulier voor aanwezig. Ook de 'Individuele Inkomenstoeslag' heeft een kader waarbinnen het recht is te bepalen.

In 2024 zijn er 600 aanvragen bijzondere bijstand ingediend. Hiervan zijn:

- 432 aanvragen toegekend;
- 102 aanvragen afgewezen;
- 48 aanvragen buiten behandeling gesteld;
- 18 aanvragen door de aanvrager ingetrokken.

Een aanvraag wordt buiten behandeling gesteld als na een hersteltermijn niet de benodigde informatie is verstrekt voor de bepaling van het recht. Bij een afwijzing wordt de aanvrager persoonlijk geïnformeerd over de afwijzing en wordt er uitgelegd wat hierbij de overwegingen zijn geweest.

2. Kleine ondernemers (ZZP'ers) kunnen geen kwijtschelding aanvragen van gemeentelijke belasting en heffingen, zij hebben het ook moeilijk.

Reactie college; Deze groep kan inderdaad geen kwijtschelding aanvragen. Dit is zo besloten door de raad.

3. Subsidie maatschappelijke organisaties. In welke mate is gebruik gemaakt van deze subsidie en kan hier meer over worden gecommuniceerd?

Reactie college; Maatschappelijke organisaties weten de weg naar de gemeente te vinden en vragen jaarlijks subsidie aan. Een overzicht van de verstrekte subsidies wordt jaarlijks toegevoegd aan de begroting en is te vinden op de gemeentelijke website bij 'subsidieregister'.

4. Tandartskosten, waarom wachten op landelijk beleid?

Reactie college; Bij dringende omstandigheden wordt er bijzondere bijstand verstrekt voor tandartskosten. Een structurele oplossing is niet de taak van de gemeente maar is Rijksbeleid. De gemeente biedt wel een passende en toereikende zorgverzekering aan minima waarin een vergoeding voor tandartskosten is opgenomen.

Tot slot

U geeft ook een aantal adviezen die zich richten op de communicatie, op laaggeletterden en het verstrekken van informatie in andere talen. Het verstrekken van formulieren in meerdere talen wordt niet gedaan in Ridderkerk. Veelal gebruiken anderstaligen bepaalde hulpmiddelen om informatie in de eigen taal te kunnen lezen. Ook kan er bij een intake of gesprek gebruik worden gemaakt van een tolk. Het is uiteindelijk wel de bedoeling dat anderstaligen integreren in de Nederlandse samenleving en Nederlands leren spreken en schrijven. Voor laaggeletterden en mensen met een verstandelijke beperking is aandacht. Voor deze groep zijn de spreekuren belangrijk en de persoonlijke ondersteuning die wordt gegeven bij het aanvragen van een voorziening. Via de bibliotheek zijn er verschillende activiteiten voor laaggeletterden.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

mevr. M. Kitselar

dhr. C.A. Oosterwijk